

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M en R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

30 maart 2026

Onze referentie

BZ2626447

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

27 maart 2026

Plandatum/Deadline

Kamer

31 maart 2026

Bijlage(n)

2

nota

Kabinetsreactie advies AIV en CAVV 'Hulp onder vuur: bescherming van hulpverleners in conflictsituaties'.

Aanleiding

Op 12 maart 2026 overhandigden de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) hun briefadvies over bescherming van hulpverleners in conflictsituaties aan R. Op 1 april 2026 vindt het Commissiedebat over humanitaire hulp plaats. Het is wenselijk de kabinetsreactie voor het debat aan de Kamer te sturen, mede in het licht van het stembusakkoord voor de bescherming van medische zorg en humanitaire hulpverleners wereldwijd, ondertekend door 12 politieke partijen.

Geadviseerd besluit

Uw instemming met, en ondertekening van bijgaande kabinetsreactie.

Kernpunten

In de reactie schetst het kabinet mede aan de hand van de AIV en CAVV aanbevelingen hoe het politiek, diplomatiek en financieel gaat investeren in de bescherming van hulpverleners en de bestrijding van geweldpleging tegen hulpverleners, in de bredere context van handhaving van het humanitair oorlogsrecht (HOR). Inzet is om het bestaande internationale systeem van mechanismen en afspraken te versterken. Het gaat o.a. om:

- het extra steun verlenen aan het kantoor van de Hoge Commissaris van de Mensenrechten (*OHCHR*), *Human Rights Inquiries Branch* van de VN;
- het bevorderen van toetreding tot het Ljubljana-Den Haag Verdrag (LHC)
- het voorstellen van een thematisch EU-sanctiepakket onder o.a. het EU-mensenrechtensanctieregime;
- het extra inzetten op handhaven van het HOR en *deconfliction* door humanitaire diplomatie, ondersteund door de *Mediation Support Unit* van BZ;
- het investeren in fysieke veiligheid en psychosociale steun voor hulpverleners.

De inzet voor het Verdrag van Ljubljana-Den Haag is een gezamenlijke inzet van BZ met het ministerie van JenV. De kabinetsreactie heeft de instemming van Minister JenV.

Toelichting

Datum

30 maart 2026

Onze referentie

BZ2626447

De AIV/CAVV plaatst onveiligheid voor hulpverleners in het kader van het toenemende aantal conflicten, ondermijning van humanitair oorlogsrecht, en afnemende humanitaire financiering. De AIV/CAVV beredeneert verder dat het beschermen van het humanitair oorlogsrecht (HOR) – en daarmee ook van het internationaal recht in bredere zin – een direct Europees en Nederlands belang dient. De groeiende onveiligheid van hulpverleners verbindt men aan de bredere erosie van het respect voor het HOR, ook door statelijke actoren, en politisering/instrumentalisering van humanitaire hulp. Dat actoren die zich schuldig maken hier niet op worden aangesproken, werkt straffeloosheid in de hand en heeft precedentwerking.

- Tegengaan van straffeloosheid

De kabinetsreactie omarmt de aanbeveling van de AIV en CAVV om onderzoek bij geweld tegen hulpverleners aan te jagen. Nederland zal de steun voor VN-mandaten die onderzoek doen naar mensenrechtenschendingen en schendingen van internationaal recht voortzetten. Ook stelt Nederland middelen beschikbaar om bij te dragen aan de capaciteit van deze onderzoeksmechanismen – o.a. door extra steun aan de *Human Rights Inquiries Branch* van het Bureau van de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten (OHCHR).

- Juridisch instrumentarium

De kabinetsreactie geeft aan dat Nederland ratificatie door zoveel mogelijk staten van het Ljubljana-Den Haag Verdrag zal bevorderen. Dit Verdrag inzake internationale samenwerking bij de opsporing en vervolging van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdrijven en andere internationale misdrijven kan ook de internationale strafrechtelijke samenwerking bevorderen op het vlak van geweld tegen hulpverleners.

- Sancties

De kabinetsreactie omarmt de aanbeveling van AIV en CAVV op het terrein van persoonsgerichte sanctiemaatregelen tegen de verantwoordelijken van ernstig en grootschalig geweld tegen humanitaire hulpverleners. Het huidige EU-kader volstaat hierbij, waarbij met name zal worden ingezet op het EU-mensenrechtensanctieregime, maar ook landenregimes

Internationale en diplomatieke belangen

Hierbij kan gedacht worden aan sancties tegen (militair) verantwoordelijken, legeronderdelen en (politiek) verantwoordelijken. Bij het selecteren van casuïstiek dient EU-eenheid als uitgangspunt en wordt een weging gemaakt van de juridische haalbaarheid, politieke opportuniteit, praktische implicaties en neveneffecten, in het bijzonder de impact op humanitaire toegang en het humanitaire betalingsverkeer. Nederland blijft ook inzetten op humanitaire uitzonderingen in sanctieregimes om humanitaire hulpverlening niet onnodig te bemoeilijken.

- Nieuwe humanitaire strategie

In deze beleidsreactie wordt een nieuwe humanitaire strategie aangekondigd, waarin ingegaan zal worden op de obstakels voor het verlenen van humanitaire hulp en het handhaven van de principes: menselijkheid, neutraliteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid.